

Odluka:

PŽ 8561/2012-3

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 8561/2012-3

Datum odluke: 06.02.2013

Vrsta odluke: Rješenje

Vrsta predmeta: Trgovački - drugostupanjski

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

73. PŽ-8561/12-3

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednice vijeća, te Gorane Aralice Martinović, suca izvjestitelja i Lidije Tomljenović, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja K. Z. d.o.o. Z., kojeg zastupa punomoćnica Đ. F., odvjetnica u O. uredu G. i G. iz Z., protiv tuženika A. Z. d.d., Z., kao pravni sljednik A. O. d.d. Z., kojeg zastupa punomoćnica S. P., odvjetnica u O. društvu P. i P. iz Z., radi isplate iznosa od 7.833.394,06 EUR, odlučujući o tuženikovo žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-7662/11 od 26. travnja 2012., u sjednici vijeća održanoj 6. veljače 2013.

riješio je

I. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-7662/11 od 26. travnja 2012. i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje, pred drugim sucem pojedincem.

II. Odluku o parničnim troškovima žalbenog postupka prvostupanjski sud će donijeti zajedno s konačnom odlukom o glavnoj stvari.

Obrazloženje

Trgovački sud u Zagrebu, pobijanom presudom označenom u izreci ovoga rješenja, naložio je tuženiku platiti tužitelju iznos od 7.833.394,06 EUR u protuvrijednosti kuna na dan isplate po srednjem tečaju HNB-a, sa kamatama koje Z.B. priznaje na devizne štedne uloge po viđenju na DEM i to na iznos od 15,320.787,17 DEM od 10. veljače 1997. pa do 31. prosinca 2001., a na iznos od 7,833.394,06 EUR od 1. siječnja 2002. do 31. prosinca 2007. sa zakonskom zateznom kamatom, te od 1. siječnja 2008. do isplate po eskontnoj stopi HNB uvećanoj za 8%, (točka I. izreke), te je naloženo tuženiku naknaditi tužitelju trošak postupka u iznosu od 5.031.382,74 kn, sve u roku osam dana (točka II. izreke).

Tako je sud presudio polazeći od nesporne činjenice da su stranke zaključile Ugovor o razvoju informacijskog sustava „A.“ od 3. listopada 1994. i Aneks tom Ugovoru od 3. srpnja 1997., kojim ugovorom je tuženik naručio od tužitelja, a tužitelj se obvezao izvršiti poslove razvoja informacijskog sustava „A.“, pa je prvostupanjski sud ocijenio tužbu radi naknade štete osnovanom i prihvatio tužbeni zahtjev u cijelosti. Iz obrazloženja pobijane odluke proizlazi da je zahtjev

za naknadu štete tužitelj pretrpio zbog tuženikova nesavjesnog poslovanja jer tuženik nije potpisao primopredajni zapisnik na koji ga je pozvao tužitelj, već je raskinuo ugovor 10. veljače 1997., i nastavio koristiti programske alate tužitelja (izvorni simbolički programski kod) i razvijati (održavati) predmetni sustav, s tim da je sud posebno cijenio činjenicu da su radnici tužitelja koji su radili na predmetnom sustavu osnovali novo društvo ili prešli raditi za tuženika upravo na predmetnom sustavu. Stav je prvostupanjskog suda da tužitelju pripada autorsko pravo na prijemnom informacijskim sustavom „A.“ pa tužbeni zahtjev prihvaća s pozivom na opća načela obveznih odnosa iz čl. 10., 12., 13. i 16. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01, dalje: ZOO) i čl. 23. st. 2. u svezi s čl. 27. Zakona o autorskom pravu („Narodne novine“ broj 53/91, 58/93, 9/99 - pročišćeni tekst, 76/99 i 127/99, 67/01).

Tuženik žalbom pobija presudu iz svih zakonom predviđenih razloga s prijedlogom da se ukine presuda i odbaci tužba, odnosno preinači presuda i u cijelosti odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan, podredno predlaže zakazati raspravu pred drugostupanjskim sudom, odnosno, ukinuti presudu u cijelosti i uputiti predmet na ponovno suđenje pred prvostupanjskim sudom te narediti da se nova glavna rasprava održi pred drugim sucem pojedincem, sve uz obvezu naknade parničnog troška tuženiku. Ističe prigovor promašene aktivne legitimacije čime da je ostvaren žalbeni razlog opisan u čl. 354. st. 2. t. 8. ZPP-a u svezi s čl. 353. st. 1. t. 1. ZPP-a.

Navodi da je sud postupio protivno uputama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske iz presude poslovni broj PŽ-1202/08 od 24. studenog 2010. i PŽ-6945/04 od 26. travnja 2005. čime je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a; da prvostupanjski sud pogrešno tumači pravu volju ugovornih strana prilikom sklapanja i raskida Ugovora o razvoju informacijskog sustava „A.“ i Aneksa ugovora o razvoju informacijskog sustava „A.“ čime je počinio povredu materijalnog prava iz čl. 99. st. 2., 132. st. 2. i 3. i čl. 629. ZOO-a i ostvario žalbeni razlog iz čl. 353. st. 1. t. 3. ZPP-a u svezi s čl. 356. ZPP-a; da prvostupanjski sud nije zakonito odlučio o preinaci tužbe po podnesku tužitelja od 6. prosinca 2011. čime je ostvario žalbeni razlog iz čl. 354. st. 1. u svezi s čl. 193. ZPP-a; da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio visinu i tijek zateznih kamata na dosuđene iznose čime je ostvaren žalbeni razlog iz čl. 353. st. 1. t. 2. i 3. ZPP-a u svezi s čl. 356. i 355. ZPP-a; da je prvostupanjski sud odlučio o zahtjevu o kojem je već donesena pravomoćna odluka suda čime je počinio bitnu povredu opisanu čl. 354. st. 2. t. 9. ZPP-a i ostvario žalbeni razlog opisan čl. 353. st. 1. t. 1. ZPP-a; u odnosu na preinačeni zahtjev s osnove stvarne cijene razvoja alata K. da je nastupila zastara čime se ostvario žalbeni razlog iz čl. 353. st. 1. t. 3. ZPP-a u svezi s čl. 356. ZPP-a jer prvostupanjski sud nije primijenio čl. 376. st. 1. i 2. ZOO-a; da je sud odluku utemeljio na vještakovo procjeni osnovanosti tužbenog zahtjeva čime je povrijeđen čl. 354. st. 1. ZPP-a odnosno pogrešno je primijenjen čl. 250. ZPP-a te je činjenično stanje pogrešno utvrđeno; da je pogrešno primijenio odnosno nije primijenio čl. 20. st. 5. i čl. 27. i čl. 48. Zakona o autorskom pravu čime je ostvarena povreda iz čl. 356. ZPP-a te čl. 354. st. 2. t. 1.4; da tužitelj naknadu stvarne cijene razvoja sustava IS A. te (po preinačenom zahtjevu) alata K. potražuje na temelju pogrešnog dijela nalaza vještaka; da tužitelj visinu ovog dijela tužbenog zahtjeva određuje na temelju iznosa koji je vještak naveo kao zbroj cijena razvoja IS A. i alata K.; da tužitelj ne može potraživati cijenu razvoja softwarea u koju je ulagao prije poslovnog odnosa s tuženikom (od 1989. do 1994). U bitnome navodi da sukladno članku 5. stavak 2. Ugovora tuženik ima neograničeno pravo korištenja softwarea za svoje potrebe, a osim toga ugovorom je određeno da su stranke zajednički vlasnici cjelokupnog software-skog materijala koji K.-PA proizvede na osnovi ugovora, s time da ugovorom nisu utvrđene razlike između prestanka ugovora ispunjenjem ili raskidom. Tuženik je platio izvršene radove, stoga je i ovlašten koristiti predmetni naručeni i predani cjelokupni software-ski materijal.

U odgovoru na žalbu tužitelj predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu uz naknadu troškova u iznosu od 65.000,00 kn.

Žalba je osnovana.

Pobijana presuda ispitana je na temelju članka 365. stavak 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 148/11- pročišćeni tekst, dalje: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi, te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9. 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava. Izreka pobijane presude je nejasna, nerazumljiva i proturječna razlozima navedenim u obrazloženju, a u obrazloženju pobijane presude nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama što obrazloženje čini nejasnim i proturječnim, pa nije moguće ispitati pobijanu presudu niti odgovoriti na navode žalbe. Dosuđeni iznos od 7.833.394,06

EUR je nejasan i neobrazložen a sud nije odlučio o svim zahtjevima tužitelja stavljenim u postupku, a na te okolnosti tuženik ukazuje žalbom. Osim toga, zbog svog načelno pogrešnog pravnog pristupa institutu ugovornog raspolaganja autorskim pravom na računalnim programu, kao i karakteru računalnog sustava, te načinu njegove zaštite prema općim načelima autorskoga prava koje sadržava imovinskopravna ovlaštenja (autorska imovinska prava) i osobnopravna ovlaštenja (autorska moralna prava) uz razlikovno zakonsko uređenje na računalnom programu od ostalih vrsta autorskih djela, a sve vezano za pravnu osnovu spora i zahtjev za naknadu štete, prvostupanjski sud je pogrešno ocijenio dokaznu vrijednost bitnih isprava iz spisa, a posljedično je i činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno.

Iz podataka u spisu slijedi da je u ovom predmetu postupak započeo tužbom koja je podnesena 24. srpnja 1997. radi naknade štete po osnovi povrede tužiteljevih imovinskih i moralnih autorskih prava na djelu - informacijskom sustavu „A.“.

Tužitelj se u tužbi poziva na činjenicu da je s tuženikom zaključio Ugovor o razvoju informacijskog sustava „A.“ od 3. listopada 1994. te Anex tom ugovoru od 9. srpnja 1996. (dalje: Ugovor) kojim Ugovorom je tuženik naručio od tužitelja, a tužitelj se obvezao izvršiti poslove - razvoja informacijskog sustava „A.“.

Tužitelj je više puta mijenjao tužbeni zahtjev da bi, podneskom od 6. prosinca 2011., predanim na ročištu 7. prosinca 2011., a nakon provedenog dopunskog nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za informatiku telekomunikacije M. A., dipl. ing. od 5. listopada 2007. konačno specificirao tužbeni zahtjev (list 699. - 700. spisa) na način da na osnovu naknade štete, zbog činjenice da je tuženik raskinuo predmetni Ugovor prije dovršetka posla a zatim koristio tužiteljeve „alate i softver“, traži naknadu stvarne cijene razvoja programskih rješenja IS A., naknadu za neovlašteno korištenje i preinaku razvojnog alata K. i naknadu za neovlašteno korištenje i preinaku programskih rješenja IS A. Na ime naknade za stvarnu cijenu razvoja alata K. zahtjeva iznos od 37.143.930,22 kn; na ime naknade za neovlašteno korištenje i preinaku razvojnog alata K. iznos od 6.998.466,66 kn; na ime naknade za neovlašteno korištenje i preinaku programskih rješenja IS A. na iznos od 2.135.184,51 kn, tako da specificiranim tužbenim zahtjevom traži iznos od 46.277.581,39 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 10. veljače. 1997. do 31. prosinca 2007., a od 1. siječnja 2008. zajedno sa zakonskom zateznom kamatom po eskontnoj stopi HNB uvećanoj za 8% do isplate. Tužitelj je postavio supsidijarni tužbeni zahtjev, sukladno čl. 188. st. 2. ZPP-a kojim traži isplatu iznosa od 6.620.967,52 EUR u protuvrijednosti kuna na dan isplate po srednjem tečaju HNB-a, s kamatama koje Z.B. priznaje na devizne štedne uloge po viđenju na DEM i to na iznos od 12.949.486,91 DEM od 10. veljače 1997. pa do 31. prosinca 2001., a na iznos od 6.620.967,52 EUR od 1. siječnja 2002. do 31. prosinca 2007. sa zakonskim zateznim kamatama, te od 1. siječnja 2008. do isplate po eskontnoj stopi HNB uvećanoj za 8%, zajedno s troškovima postupka.

Dakle, iz podataka u spisu proizlazi da je to tužiteljev konačno postavljeni tužbeni zahtjev (list 70. spisa), a da je sud odlučivao o ranije postavljenom zahtjevu kako je naznačen podneskom od 7. srpnja 2011. tako da tuženik s pravom tvrdi da je tužitelj preinačio (povisio) tužbeni zahtjev u dijelu u kojem potražuje naknadu za neovlašteno korištenje i preinaku alata K., smanjio, odnosno djelomično povukao tužbeni zahtjev s osnove neovlaštenog korištenja i preinake programskog rješenja IS A., preinačio, odnosno umjesto ranijeg zahtjeva s osnove stvarne cijene razvoja IS A., istaknuo novi tužbeni zahtjev (promijenio istovjetnost ranije istaknutog zahtjeva) koji glasi „naknada za stvarnu cijenu razvoja alata K.“ te iznos smanjio. Nadalje, tuženik se podneskom od 14. prosinca 2011. usprotivio ovakvoj „specifikaciji“ tužbenog zahtjeva i usprotivio se djelomičnom povlačenju tužbenog zahtjeva, a sud je tijekom postupka propustio ocijeniti radi li se u konkretnom slučaju o preinaci tužbenog zahtjeva i promjeni istovjetnosti zahtjeva te odlučiti o djelomičnom povlačenju, a to niti ne proizlazi iz obrazloženja tako da je u tom dijelu sud počinio povredu čl. 193. st. 2. i čl. 221. st. 2. ZPP-a a time i bitnu povredu iz čl. 354. st. 1. ZPP-a u svezi s povredom iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a. Osim toga, kako se tužitelj poziva na materijalnu i nematerijalnu štetu, osnovano se žalbom ukazuje da iz ukupno naznačenog dosuđenog iznosa nije vidljivo koji iznos predstavlja koji dio tužiteljeva tužbenog zahtjeva niti je vidljiv tijek kamate po svakom pojedinom vidu štete, niti je to vidljivo iz obrazloženja pobijane odluke pa i u tom dijelu dosuđenih kamata obrazloženje ne sadrži odlučne razloge donošenja odluke.

Neosnovan je žalbeni navod vezan za procesnu legitimaciju tužitelja i tvrdnju tuženika da je u ovom postupku na strani tužitelja sudjelovala osoba koja nije mogla biti strankom postupka. Iz Ugovora, kojim se K.-PA d.o.o. I. I. Z., obvezao izvesti poslove informacijskog sustava za tuženika uz naknadu, proizlazi da je taj ugovor potpisala njegova ovlaštena

osoba budući da se na Ugovoru nalazi njen potpis. Nije sporno da naziv „K. d.o.o. I. I. Z.“ u to vrijeme nije nosila niti jedna pravna osoba upisana u sudskom registru ali tijekom 2003. tužitelj ispravlja naziv tužitelja, opravdavajući to omaškom, te ga naznačuje - K. Z. d.o.o. Iz iskaza svjedoka H. Š. K. (list 41. spisa) proizlazi da je on taj Ugovor potpisao za tužitelja, a nije sporno da je u to vrijeme upravo H. Š. K. bio član uprave tužitelja i to je odlučna činjenica na temelju koje se prigovori o nedostatku procesne i aktivne legitimacije ukazuju neosnovanim (arg. iz čl. 72. st. 1. ZO-a). Osim toga, između stranaka nije sporno da je predmetni ugovor djelomično ispunjen od strane tužitelja te da mu je tuženik isplatio određeni iznos ugovorene naknade, odnosno da su obje stranke postupale i izvršavale preuzete obveze po tom Ugovoru, pa je prvostupanjski sud utoliko pravilno ocijenio da je tuženikov prigovor vezan za nedostatak procesne i aktivne legitimacije tužitelja neosnovan.

Između stranaka nije sporno da je tužitelj pozvao tuženika na potpisivanje primopredajnog zapisnika od 13. prosinca 1996. i da tuženik nije potpisao primopredajni zapisnik, već je 10. veljače 1997. obavijestio tužitelja da raskida ugovor od 3. listopada 1994. s danom 10. veljače 1997. U dopisu od 10. veljače 1997., a kojim tuženik obavještava tužitelja da raskida ugovor, navodi se kao razlog raskida da tužitelj svoju obvezu nije izvršio u rokovima predviđenim osnovnim ugovorom, ni u dodatnom roku predviđenim Aneksom.

Nije sporno da je tužitelj svoju Ugovorom preuzetu obvezu djelomično ispunio za što mu je tuženik isplatio razmjerni dio ugovorene naknade te nije sporno da je tuženik tužitelju isplatio iznos od 129.175,00 DEM, a da je ukupno ugovorena naknada po Ugovoru iznosila 77.000,00 DEM, a po Aneksu 90.100,00 DEM (ukupno 167.100,00 DEM).

Nije sporno da je tuženik nakon obavijesti da raskida ugovor bez ovlaštenja tužitelja i dalje koristio software za potrebe svog poduzeća - za postojeće filijale te buduće organizacijske jedinice kako je to navedeno u čl. 5. st. 3. Ugovora.

Tužitelj smatra da su na temelju čl. 5. Ugovora, stranke zajednički vlasnici cjelokupnog software-skog materijala koji tužitelj proizvede na osnovu tog Ugovora što znači da su tužitelj i tuženik nositelji autorskog prava u jednakim dijelovima i da oni mogu iskorištavati autorsko djelo, prenositi i ostvarivati autorska prava samo zajednički. Stoga tužitelj tvrdi, da s obzirom na okolnost da nije kao „autor“ prenio pravo iskorištavanja autorskog djela na tuženika da korištenjem računarskog programa tuženik neovlašteno koristi autorsko djelo i da po toj osnovi tužitelj trpi štetu. Tužitelj smatra da su povrijeđena i njegova autorska moralna prava, jer je tuženik koristeći računarski program, izvršio određene preinake i izmjene, a time tužitelj smatra da je povrijeđeno njegovo pravo paterniteta te pravo integriteta djela (kao posebni oblici nastanka štete).

Tuženik smatra da je valjano raskinuo Ugovor tumačeći da se u konkretnom slučaju radi o ugovoru s uzastopnim obvezama gdje ako jedna strana ne ispunji jednu obvezu, druga strana može, u razumnom roku, raskinuti ugovor u pogledu svih budućih obveza, ako je iz danih okolnosti očito da ni one neće biti ispunjene. Tuženik se poziva na činjenicu da je platio izvršene i primljene radove (razmjerni dio radova) pa smatra da je na temelju zakona i ugovora ovlašten koristiti ono što je platio.

Nasuprot tomu, tužitelj smatra da je tuženik neosnovano raskinuo Ugovor i da nije ovlašten bez tužiteljeve suglasnosti koristiti tužiteljeve alate i tužiteljev softver.

Iz sadržaja Ugovora proizlazi da su stranke sklopile ugovor o djelu, tuženik kao naručitelj, a tužitelj kao izvođač koji se obvezao izvesti poslove razvoja informacijskog sustava „A.“ prema dinamici opisanoj u članku 3. Ugovora gdje je kao zadnja faza predviđen 1. kolovoza 1995., odnosno po potpisu primopredajnog zapisnika. Člankom 5. Ugovora stranke su pod naslovom „V.A.“ ugovorile: „A. O. i K. su zajednički vlasnici cjelokupnog software-skog materijala koji K. proizvede na osnovi ovog ugovora (stavak 1). Nastup bilo kojeg partnera prema trećim zainteresiranim strankama mora biti zajednički (stavak 2). A. O. ima neograničeno pravo korištenja software-a za potrebe svog poduzeća kako za postojeće filijale/ zastupstva / poslovnice, tako i za svoje buduće organizacijske jedinice (stavak 3). K. će cjelokupan software i prateću dokumentaciju razvijenu po ovom ugovoru isporučiti u magnetskom zapisu na disku centralnog (host) računala (stavak 4).“

Tužitelj ne tvrdi da je tuženik software-ski materijal koji je tužitelj proizveo na osnovi predmetnog Ugovora na bilo koji

način nudio trećima, već u tužbi izričito tvrdi da koristi software za potrebe svog poduzeća - za postojeće filijale te buduće organizacijske jedinice kako je to navedeno u čl. 5. st. 3. Ugovora. Kako i tuženik tvrdi da koristi predmetni software-ski materijal za svoje potrebe, proizlazi da je nesporna činjenica da tuženik prema trećima uopće „ne nastupa“ već navedeni program koristi za svoje potrebe.

Iz sadržaja st. 3. čl. 5. Ugovora proizlazi da je tužitelj, kao derivativni nositelj imovinskopravnih ovlaštenja nad predmetom Ugovora (s obzirom na to da, pod pretpostavkom da je predmetni software-ski materijal autorsko djelo koje kao takvo uživa posebnu zakonsku zaštitu, autor može biti samo fizička osoba) raspolagao imovinskopravnom komponentom tako da je trgovačkim ugovorom na tuženika prenio ta svoja imovinskopravna ovlaštenja na način da A. O. ima neograničeno pravo korištenja predmetnog software-skog materijala i to u opsegu koji je ugovorom definiran - za potrebe svog poduzeća kako za postojeće filijale/ zastupstva / poslovnice, tako i za svoje buduće organizacijske jedinice s tim da je u odnosu prema trećima ugovoreno ograničenje na način da „nastup mora biti zajednički“.

Slijedom toga, pod uvjetom da je tuženik stekao pravo korištenja cjelokupnog software-skog materijala koji je tužitelj proizveo na osnovi Ugovora za vlastite potrebe to tuženiku kao zakonitom stjecatelju računalnog programa/software-skog materijala nije potrebno dopuštenje nositelja autorskog prava za reproduciranje računalnog programa ako je ono potrebno za učitavanje, prikazivanje, izvođenje, prenošenje ili pohranu računalnog programa te on kao ovlašteni stjecatelj računalnog programa može bez dopuštenja nositelja prava prevesti, prilagoditi, obraditi ili na drugi način izmijeniti računalni program te umnožiti time dobiven rezultat s tim da je dopušteno reproducirati i prevoditi (dekompilirati) izvorni kod računalnog programa radi postizanja interoperabilnosti s drugim programima. To je pravilo kao prisilno propisano u korist svake osobe koja je ovlaštena koristiti računalni program. Sve opisane radnje tuženik kao zakoniti stjecatelj može poduzeti samo ako su one neophodne za korištenje računalnog programa u skladu s njegovom namjeravanom svrhom, kao i za uklanjanje pogrešaka.

Tuženik tvrdi da nije koristio razvojne alate K. a da se „obrada“ IS A.a svodila na prilagodbe za koje tvrdi da su bile neophodne kako bi ga tuženik mogao koristiti za njegove interne potrebe poslovanja a u obrazloženju presude ne navode se razlozi vezani za ove odlučne okolnosti.

Tijekom postupka prvostupanjski sud je proveo vještačenje po sudskom vještaku M. A. koji je izradio vještački nalaz i mišljenje te se očitovao na primjedbe stranaka s tim da je vještak saslušan i usmeno na ročištu. Međutim, prvostupanjski sud nije ocijenio niti analizirao nalaz i mišljenje vještaka u svjetlu odlučnih činjenica koje je trebalo raspraviti u svezi nositelja prava na softwe-skog materijalu i koristi li tuženik taj materijal zakonito ili suprotno pravima nositelja autorskih prava na tom materijalu, niti je uzeto u obzir da su nastupile pravne posljedice raskida ugovora. U dijelu u kojem se prvostupanjski sud poziva na nalaz i mišljenje vještaka obrazloženje je nejasno i nerazumljivo. To također valja imati na umu u nastavku postupka jer o tome ovisi pravo tužitelja zahtijevati naknadu štete od tuženika. Temeljno je sporno pitanje u ovoj parnici - jer tužitelj to izričito tvrdi - je li tužitelj pravo na naknadu štete stekao isključivo po osnovi povreda njegovih imovinskih i moralnih autorskih prava na Informacijskom sistemu A. i razvojnim alatima K., a ne po nekoj drugoj osnovi.

Stoga je nejasno pozivanje prvostupanjskog suda na tužnikovu nesavjesnost u poslovanju i postupanju vezano za činjenicu da su radnici tužitelja osnovali novo društvo (Ž., K., i F.) ili zasnovali radni odnos kod tuženika (K. i F.), bez obzira na činjenicu da sud nije vezan pravnom osnovom tužbe (arg. iz čl. 186. st. 3. ZPP-a) jer je sud vezan činjeničnom osnovom tužbe, a tužitelj ne tvrdi da je zbog toga tuženik odgovoran za štetu za koju tužitelj tvrdi da je trpi, već tvrdi da je tuženik odgovoran zbog činjenice da je tuženik raskinuo Ugovor prije dovršetka posla a onda za vlastite potrebe koristio i koristi tužiteljeve alate i tužiteljev softver.

Da bi sud mogao u konkretnom slučaju ocijeniti opravdanost tužiteljeva zahtjeva za naknadu štete, potrebno je utvrditi kakvo je stanje među strankama, odnosno, potrebno je utvrditi osnovu za podizanje tužbenog zahtjeva, odnosno prije svega ocijeniti sadržaj ugovornog raspolaganja autorskim pravom na računalnim programu koji je predmet Ugovora, uzevši u obzir činjenicu raskida Ugovora, imajući pri tom u vidu učinke jednostranog raskida predmetnog Ugovora (čl. 132. ZOO-a) do kojeg je došlo voljom naručitelja (čl. 629. ZOO-a) i imajući u vidu da nekriva ugovorna strana ima pravo i na naknadu štete, a sve radi utvrđivanje postojanja povrede ili ugrožavanja prava zaštićenog djela na način kako to

tužitelj tvrdi jer je povreda, odnosno ugrožavanje prava, u konkretnom slučaju pretpostavka za naknadu štete.

Iz svih naprijed navedenih razloga valjalo je ukinuti pobijanu presudu na temelju odredbe čl. 369. st. 1. i 4. ZPP-a. U ponovnom postupku sud će prvenstveno otkloniti ukazane povrede odredaba parničnog postupka, a nakon toga ponovno odlučiti o tužiteljevom zahtjevu kao i o troškovima cjelokupnog postupka imajući u vidu ranije odluke ovog suda poslovnog broja PŽ-1202/08 od 24. studenog 2010. i PŽ-6945/04 od 26. travnja 2005., a pogotovo da je u ovom postupku već pravomoćno odbijen tužbeni zahtjev s osnove izgubljene dobiti. Utvrditi činjenice vezane za okolnost tuženikovog raskida Ugovora i pravne posljedice raskida, utvrditi od kada djeluje raskid Ugovora (odgovor na ovo pitanje ovisi o tome radi li se o jednokratnoj ili trajnoj obvezi) imajući u vidu da tuženik tvrdi da pravo korištenja predmetnog programa proizlazi iz odredbi Ugovora kojeg je on jednostrano raskinuo, potom ocijeniti snosi li koja od ugovornih strana odgovornost za raskid, imajući pri tome u vidu odredbe Ugovora i obveze stranaka, te vještakovo utvrđenje opsega i vrijednosti dovršenog posla, te utvrditi je li isplatom iznosa od 129.175,00 DEM prestala tuženikova obveza kako to tvrdi tuženik u tijeku postupka. Nesporno utvrditi koji dio razvijenog softverskog produkta je plaćen, a koji nije imajući u vidu stečena prava naručitelja na temelju Ugovora i sukladno čl. 23. tada važećeg Zakona o autorskom pravu kojim je propisano da na računalnom programu stvorenom u okviru ugovora o djelu nositelj autorskog imovinskog prava jest naručitelj djela, osim ako Ugovorom nije drukčije određeno. U tu svrhu sud će ocijeniti provedene dokaze u postupku, posebno iskaze saslušanih svjedoka i provedenog vještačenja, što je do sada izostalo. Nakon ponovne raspravljenosti ove pravne stvari na ukazani način, sud će moći pravilnom primjenom materijalnog prava odlučiti o osnovanosti tužbenog zahtjeva uključujući i prigovor zastare koji je tuženik istaknuo. Nakon što raspravi sporna pitanja na koja je ukazano u ovom rješenju, sud će donijeti novu na zakonu osnovanu odluku.

Kako se prvostupanjski sud oglašio o upute ovog suda iz ranijih ukidnih rješenja (čl. 377. st. 1. ZPP-a) odlučeno je da se glavna rasprava u nastavku postupka održi pred drugim sucem pojedincem (čl. 371. ZPP-a).

U Zagrebu 6. veljače 2013.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
KAMELIJA PARAĆ, v.r.

Za točnost otpavka
ovlašteni službenik
BRANKICA CURMAN